

Radůza

Hudba jako deník

text Natalie A. Rollko | foto Tereza z Davle

Byla to šílená jízda! Dvě blondýny v autě bez navigace, hledající slepou ulici v Kladně, kterou stěží najdete na běžné mapě. Nakonec jsme ji našly. U Radůzy jsme si sedly na terasu, a když jsem zapnula diktafon, po chvíli vypověděl službu. Radůza to zachránila. Rozhovor jsem nahrála na minidisk jejího starého diktafonu. A Tereza z Davle fotila.

Máte nové album. Čím překvapíte tentokrát? Můžeme se těšit i na koncerty?

Začnu od konce. Nikdy to nedělám tak, že bych vydala desku a pak dělala koncerty, protože to je blbost. Já normálně hraju a vydávám desky. Takže během sezony odehrají osmdesát až sto koncertů. Přes prázdniny mám pauzu. Letos s jedinou výjimkou. Mám novou kapelu a hrajeme tak rádi, že když spolu nejsme, tak se nám po sobě stýská. Rozhodli jsme se tedy, že přidáme ještě jeden koncert.

Nová kapela? To mne zajímá...

Dali jsme se dohromady koncem ledna a po pěti koncertech jsme natočili „živák“. Bylo to dost odvážný. Za tu dobu, co jsme spolu, jsem se hodně naučila. Každý umí hrát na několik hudebních nástrojů, což nesmírně obohacuje zvuk kapely. Zázračně jsem se uvolnila. Už nedělám tolik chyb, dokonce jsem začala improvizovat, což jsem nikdy předtím nedělala. Máme se rádi, dokonce až tak, že se setkáváme, i když nepracujeme. S bubeníkem a jeho rodinou jsme byli na společné dovolené, pořádáme společné večírky na lodi nebo tady, u mne doma. Právě teď plánujeme promítání u kamarádky v letním kině.

A jak jste se vzájemně objevili?

Byla jsem na koncertu Druhé trávy a uchvátilo mne, jak David Landštof hraje na bicí. Zatoužila jsem si s ním někdy zahrát. Asi půl roku nato jsme ukončili spolupráci s naším dosavadním bubeníkem, a tak jsem se s Davidem spojila. A ten byl zrovna volný... Sešlo se to úžasně, začali jsme společně hrát. David pak přivedl kytaristu Josefa a basistu Jendu.

Jakým způsobem pracujete? Děláte si všechno sama?

Je to tak, ale teď jsem se rozhodla dát více prostoru muzikantům, protože jsou hodně šikovní. Na novém albu je písnička, kterou zaranžoval náš kytarista. Líbí se mi, jak to dělá. Dokonce uvažujeme nad tím, že bychom společně něco napsali.

Odkud berete inspiraci pro texty?

Nevím. Vždycky je to můj život. Každá skladba odráží nějakou příhodu, která se v mém životě udála. Beru to jako svůj deník.

Už od začátku se bavíme o novém albu, „nových deníkových záznamech“, které jste nahrála s novou kapelou. Jaký název jste pro něj vybrala?

Bude to CD a DVD. Můj label se tím úplně investičně vyčerpal. Je to strašně drahý, ale doufám, že se to vrátí. CD se jmenuje **OCELOVÝ MĚSTO**. U DVD, které točila Olga Špátová, to je složitější. Koncert už máme natočený. Chtěly jsme ještě dokument, ale takový třicetiminutový dokument vychází zhruba na milion korun. Jednaly jsme s Českou televizí, která projevila zájem, ale financovat by ho mohli až příští rok. Pro mne by to DVD znamenalo obchodní smrt, takže to dopadne asi tak, že nebude.

Proč OCELOVÝ MĚSTO?

Jmenuje se to podle jedné písničky a podle Kladna, kde bydlím. To je nebo bylo ocelový město.

Jak jste se dostala do Kladna?

Když jsem otěhotněla, měla jsem předtuchu, že budu mít hodně energické děti. Přišlo mi, že garsonka v Bubenči, kde jsem bydlela, není zrovna to nejvhodnější místo. Tak jsem začala hledat větší bydlení. V Praze to bylo všechno drahé a na Kladně jsem bydlela jako dítě. Bydlí tady také maminka a ségra, tak jsem se pustila do hledání. Našla jsem tenhle dům, koupila jsem ho přes realitku – a na katastru jsme pak zjistili, že ho v roce 1938 postavil můj prastrýček.

Začarovala jste to krásně...

Dům byl až po střechu naplněn odpadky a stejně to bylo se zahradou. Přesto jsem se tady hned napoprvé cítila velmi dobře. Byl to první dům, na který jsem se šla podívat a hned ho koupila. Přistavěla jsem jedno patro, udělala terasu, pořídila kamna, sporák...

Jak to všechno zvládáte?

Přiznám se, že někdy večer únnavou i brečím. Chtěla jsem si poslechnout novou desku,

Vadilo mi, že dudy hrají jenom v dur, a napadlo mě, že musí hrát také v moll. Zavolala jsem panu Konrádymu a on se hrozně smál. Řekl, že má magory rád a že mi zkusí postavit mollové dudy. Povedlo se.

kteřá teď přišla, a nemůžu, protože děti odmítají spát. Do toho řeším ještě takové běžné věci, jako je sekání trávy. Vytáhnu jednu sekačku, rozbije se, vytáhnu další, taky se rozbije, no a té třetí dojde benzín... Je to dost náročný.

Vnímáte toto místo jako své definitivní útočiště?

Jako rodina jsme se dost stěhovali, protože moji rodiče byli vojáci z povolání. Takže na žádném místě nelpím. Jsem tady ráda. Je to tady pěkný a mám fajn sousedy, ale s pocitem útočiště nebo jistoty to vůbec nesouvisí.

Je o vás známo, že milujete cestování. Daří se vám občas někam vypadnout, když teď máte malé děti?

Mé děti jsou velcí cestovatelé. Dřív jsme jezdili do Turecka. Dcerce Asence byly tři a synovi Atillovi rok a půl. Spali jsme i pod stanem.

Asena a Atilla jsou na naše poměry dost nezvyklá jména...

Děti jsou napůl Turci. Hledala jsem tedy jména, která jsou dobře vyslovitelná na obou stranách příbuzenstva. Myslím, že Atilla je v Evropě dost rozšířené jméno, třeba v Maďarsku. A Asena je jméno vlčice z turecké báje.

Máte své oblíbené místo, kam se ráda vracíte?

Ne. Pocit bezpečí nebo libosti nesouvisí s místem. Ten si člověk nese, nebo nenese v sobě. Když cítíte neklid nebo bolest, stejně si to vlečete všude s sebou.

S cestováním souvisí znalost jazyků. Wikipedie uvádí, že mluvíte anglicky, polsky, francouzsky, italsky a rusky. Přibyl do tohoto pestrého seznamu další nový jazyk?

Na jazyky teď nemám bohužel čas, ale vždy jsem se je učila snadno. Když jsem byla dítě, tak jsem se během čtrnácti dnů naučila jazyk natolik, že jsem v něm byla schopná normálně komunikovat.

Jak jste to dokázala?

Jednoduše jsem s dětmi mluvila v daném jazyce. Pamatuji se, že když mi bylo šest a vrátili jsme se z Polska domů, na otázky svých rodičů jsem odpovídala polsky. Podobně jsem to měla i s francouzštinou. Teď už to ale tak dobře nejde. Paměť a všechny schopnosti s věkem chátrají. Kdybych se rozhodla pro nějaký další jazyk, musela bych se učit.

Někde jsem četla, že jste se učila hrát na lesní roh. Jak jste se k tak atypickému nástroji dostala?

Jako dítě jsem toužila umět hrát na klavír. Dokonce jsme ho měli i doma, ale rodiče mě z nějakých záhadných důvodů přihlásili na zobcovou flétnu. Ta mě nebavila, protože to bylo snadné. Hru jsem ovládala a nemusela vůbec cvičit. Ve třetí třídě jsem si řekla, že už jsem dost velká na to, abych se rozhodovala sama, a jednoduše jsem do té hudebky přestala chodit. Maminka na to pochopitelně přišla, když jsem v září nepřinesla složen-

ku, a řekla, že si mám vybrat něco jiného. Ve škole jsem se dozvěděla, že mají volnou trubku a lesní roh. Nakonec zvítězil lesní roh. Byl větší a zahrát na něj je v podstatě jako sport, a to mě bavilo.

Využíváte ho?

Po dvaceti letech jsem si lesní roh koupila. Můžete ho slyšet na novém CD. Hraju na něm asi osm tónů. Ještě hraju na dudy. Mám takový zvláštní nástroj. Vadilo mi, že dudy hrají jenom v dur, a napadlo mě, že musí hrát také v moll. Zavolala jsem panu Konrádymu a on se hrozně smál. Řekl, že má magory rád a že mi zkusí po-

stavit mollové dudy. Povedlo se, a pokud vím, jsou to zatím jediné české mollové dudy.

Vaše vydavatelství Radůza records, přes které si vydáváte CD, mělo rozjednanou spolupráci s kapelou Zrní. Jak to dopadlo?

Vydali jsme úchvatné CD. Povedlo se obsahově i po stránce designové. Obal dokonce získal první místo v nějaké designové soutěži v Kalifornii. Takže se to fakt povedlo. Kluci ze Zrní za mnou opět přišli, že budou vydávat nové CD, ale bohužel jsem ho vydat nemohla, protože jsem se finančně vyčerpal. Teď jednáji s někým jiným.

Jak takové vydavatelství, label, vlastně funguje? Pochopila jsem, že všechno financujete ze svých peněz. Proč nemáte sponzory?

Nechci sponzory. Když na něco mám, tak si to pořídím, a když ne, tak si na to nebudu půjčovat. Alespoň člověk nikomu nic nedluží a rozhoduje se svobodně.

Ráda bych se vrátila k vašim začátkům a k Zuzce Navarové, která vás objevila. Jak jste se seznámily?

Hrála jsem na ulici, tenkrát na Staroměstském náměstí. V té době neexistovaly mobility a Zuzka tam telefonovala z telefonní budky. Všimla si mě a odvedla do nedaleké Městské knihovny, kde jsem v šatně dozpívala zbytek Nerezu. Pak jsem jim dělala předskokanku.

Proč jste si místo klasického pódia někde v klubu vybrala právě ulici?

Na ulici jsem poprvé hrála, když mi bylo patnáct. Bylo to v Moskvě na Arbatu. Jeli jsme tam se školním zájezdem a líbilo se mi, jak tam ti pouliční hudebníci hráli. Řekla jsem si, že to zkusím taky. Položila jsem si na zem futrál, hrála na kytaru a zpívala. Za hodinu, co jsem tam stála, jsem si vydělala na hodinky značky Čajka, které mám dodneška. Potom jsem hrála na Karlově mostě. V té době se tam scházeli trempové.

Kdy to bylo?

Ještě před revolucí. Nehrála jsem tam pro peníze. Když mi bylo asi osmnáct, potkala jsem jednoho hochy a začala s ním chodit. Hrál blues a jednoho dne nepřišel kytarista, s kterým vystupoval. Požádal mne, abych za něj zaskočila. Řekl, ať si vezmu kytaru, ukázal mi tři akordy, a nakonec jsme na ulici hráli společně blues. Potom mne objevila Zuzana a já šla na konzervatoř.

Co ulice dalších států?

Ještě jsem hrála v Itálii, Německu, Holandsku a Izraeli.

Jak jinde vnímali vaši hudbu, která je přece jen specifická?

V Itálii házel každý nějaké peníze, příliš se však nezastavovali. V Holandsku nebo Německu se občas kolem mě vytvořil hlouček. Je jasné, že když lidi nerozumí textu nebo když nehrajete Beatles, tak je vaše umění příliš nezajímá. Spíš to bylo tak, že když jsem cestovala stopem a došly mi peníze, vydělávala jsem si je hraním na ulici. Nebyly za tím žádné umělecké ambice.

Jak jste se vyrovnávala s odchodem Zuzany Navarové?

Její písničky jsem nemohla poslouchat celých osm let. Doma si je nepouštím, ale když je někde slyším, tak už se nehrouším.

Jak vypadá váš běžný den?

Takhle, jak vidíte.

Takže pořád v akci. Více jako maminka nebo jako hudebnice?

Děti mě jako hudebnici příliš nezažívají. Hraju večer, a to už spí. Přes den mne vidí se sekačkou, motorovou pilou nebo krumpáčem.

Děti mě jako hudebnici příliš nezažívají. Hraju večer, a to už spí. Přes den mne vidí se sekačkou, motorovou pilou nebo krumpáčem.

Spíte vůbec?

Snažím se chodit spát mezi půlnocí a jednou. Děti mne budí ráno mezi sedmou a půl osmou.

Co plány do budoucna?

Žádné si nedělám. Tedy jeden plán mám. Chtěla bych ještě chvilku žít. Jediné, co můžu pro svou budoucnost udělat, je to, že budu pilně pracovat. ■

▼ inzerce

**Starožitnictví v centru Prahy
s dlouholetou tradicí nabízí široký výběr
originálních uměleckých předmětů.**

Starožitnosti Rytířská 21, Praha 1, www.antique-prague.cz

Vykupujeme hodnotné starožitné šperky, obrazy, sochy, hodiny, porcelán, sklo, nábytek i poškozené. Celé pozůstalosti. Přijedeme. Tel.: +420 603 449 882